

Дисципліна "Санітарська практика"

Заняття для самостійної роботи №4

Тема: Догляд за хворими у перев'язувальній. Санітарно-гігієнічний режим у перев'язувальній

Кількість годин – 2

1. Актуальність теми

В роботі відділень хірургічного профілю перев'язувальні мають дуже велике значення. Тут неодноразово бувають майже всі хворі, що знаходяться на лікуванні у відділеннях хірургічного профілю, тому що, окрім перев'язок, тут виконуються і різноманітні маніпуляції (пункції, блокади, торакоцентез, лапароцентез тощо). При будь-якій перев'язці (зняття раніше накладеної пов'язки, огляд рани і лікувальні маніпуляції в ній, накладання нової пов'язки) ранова поверхня залишається відкритою і більший чи менший час контактує із повітрям, а також з інструментами та іншими предметами, що використовуються при перев'язках. Між тим, повітря перев'язувальних містить значно більше мікробів, ніж повітря операційних, а нерідко і інших приміщень лікарні. Пов'язано це з тим, що в перев'язувальних постійно циркулює велика кількість людей: медперсонал, хворі, студенти тощо.

Особливо багато мікробів міститься в повітрі гнійних перев'язувальних. Мікрофлора повітря цих перев'язувальних містить переважно антибіотикорезистентну флору, що характерна для даного лікувального закладу і відповідає типовим збудникам госпітальної інфекції. При перев'язці гнійних ран асептика особливо необхідна, тому що суперінфекція (вторинна інфекція) може нашаровуватись на інфекцію, що вже є, і ослаблений організм може не справитись з новою патогенною мікрофлорою.

Розбираючи питання про асептику при роботі перев'язувальної, необхідно виділити три взаємопов'язаних моменти: асептичне виконання всіх лікувальних заходів, організація стерилізації та дезінфекції інструментів та інших матеріалів, що застосовуються під час перев'язок, і забезпечення відповідного режиму роботи, включаючи знезараження повітря перев'язувальних.

2. Навчальні цілі:

1. Знати структуру чистої та гнійної перев'язувальних.
2. Знати організацію роботи в перев'язувальних.
3. Знати види прибирань в перев'язувальних.
4. Знати санітарно-гігієнічні вимоги до персоналу перев'язувальних, перев'язувального матеріалу, інструментарію, що запобігають розповсюдженню внутрішньолікарняної інфекції.
5. Вміти накрити стерильний стіл в перев'язувальній.

6. Вміти провести утилізацію використаного перев'язувального матеріалу.
7. Вміти організувати догляд за хворими з анаеробною інфекцією.

3. Рекомендована література:

Основна:

1. Дужий І. Д. Догляд за хірургічними хворими: навчальний посібник / І. Д. Дужий, В. В. Мадяр. – Суми: Сумський державний університет, 2011. – 208 с.
2. 2011. – 208 с.
3. Кравец А. В. Уход за хирургическими больными. Организация работы перевязочной и операционного блока. Основные манипуляции, выполняемые медицинской сестрой: методические рекомендации / А. В. Кравец, И. Я. Гресько, В. М. Попадинец. – Сумы : Сумский государственный университет, 2016. – 49 с.
4. Нетяженко В. З. Загальний та спеціальний догляд за хворими / В. З. Нетяженко, А. Г. Сьоміна, М. С. Присяжнюк. – К.: Здоров'я, 1993. – С. 30–50.
5. Гребенев А. Л. Основы общего ухода за больными / А. Л. Гребенев, А. А. Шептулин. – М. : Медицина, 1999. – 288 с.
6. Основы ухода за хирургическими больными : учеб. пособие / А. А. Глухов, А. А. Андреев, В. И. Болотских и др. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2013. – 288 с.
7. Підручник з загальної хірургії. Том 1 / За ред. Я. С. Березницького, М. П. Захараша, В. Г. Мішалова, В. О. Шидловського. – Дніпропетровськ: РВА “Дніпро-VAL”, 2006. – 443 с.

Додаткова:

1. Догляд за хворими хірургічного профілю / В. П. Польовий, О. Й. Хомко, С. П. Польова [та ін.]. – Чернівці: Медуніверситет, – 2012. – 380 с.
2. Основи хірургічної практики / Ф. Г. Кулачек, Р. І. Сидорчук, В. Д. Фундюк [та ін.]. – Чернівці, – 2000. – 134 с.
3. Уход за хирургическими больными (учебное пособие для студентов медицинских вузов) / И. Ф. Сырбу, А. С. Писаренко, В. А. Могильный [и др.]. – Запорожье, 1995. – С. 56–58.

4. Контрольні запитання

1. Що таке перев'язувальна?
2. Які санітарні вимоги пред'являють до планування перев'язувальних?
3. Які виділяють види перев'язувальних?
4. Перерахуйте обов'язки перев'язувальної медсестри.
5. Які маніпуляції виконують в чистій перев'язувальній?
6. Назвіть функції гнійної перев'язувальної.
7. Які види прибирання здійснюються у перев'язувальному кабінеті?

8. Перелічіть правила поведінки в перев'язувальній.
9. Як побудована організація роботи в перев'язувальній?
10. Розкажіть порядок накриття стерильного столу в перев'язувальній.
11. Який порядок виконання перев'язок за ступенем асептичності?
12. Перелічіть етапи перев'язки.
13. Розкажіть алгоритм перев'язку чистих ран
14. Розкажіть алгоритм лікування гнійних ран
15. Як проводиться перев'язка хворих з анаеробної інфекцією?
16. Як здійснюватися утилізація перев'язувального матеріалу?

5. Тести та задачі для перевірки вихідного рівня знань

1 Перев'язувальні можуть бути:

- а) умовно чиста
- б) чиста (+)
- в) гнійна (+)
- г) післяопераційна
- д) амбулаторна

2 В чистій перев'язувальній може бути виконана:

- а) перев'язка хворому з чистою післяопераційною раною (+)
- б) пункція запального інфільтрату
- в) пункція колінного суглобу при серозному артриті (+)
- г) перев'язка хворого з раною після розкриття фурункулу
- д) пункція плевральної порожнини при гнійному плевриті

3 В чистій перев'язувальній можуть бути виконані:

- а) накладання вторинного хірургічного шву
- б) первинна хірургічна обробка випадкової рани (+)
- в) зняття швів хворому після апендектомії (+)
- г) розкриття флегмони
- д) перев'язка хворого після розкриття абсцесу

4 В гнійній перев'язувальній можуть бути виконані:

- а) зняття швів хворому після пластики грижі
- б) пункція колінного суглобу при гемартрозі
- в) новокаїнова блокада місця перелому
- г) перев'язка хворого з пролежнем (+)
- д) пункція плевральної порожнини при гнійному плевриті (+)

5 В гнійній перев'язувальній можуть бути виконані:

- а) перев'язка хворого після розкриття флегмони (+)
- б) хірургічна обробка інфікованої рани (+)
- в) первинна хірургічна обробка
- г) зняття швів хворому після холецистектомії

д) новокаїнова блокада при переломі ребер

6 В перев'язувальній виконують такі види прибирань:

- а) багатокомпонентне
- б) комплексне
- в) генеральне (+)
- г) остаточне
- д) поточне (+)

7 В перев'язувальній виконують такі види прибирань:

- а) попереднє (+)
- б) позапланове
- в) заключне (+)
- г) комплексне
- д) планове

8 Для дезінфекції інструментів в перев'язувальній може бути застосований:

- а) 5% спиртовий розчин йоду
- б) 0,2% розчин дезактіну (+)
- в) 10% розчин хлораміну
- г) 6% розчин перекису водню з 0,5% миючим засобом (+)
- д) 5% розчин натрію гідрокарбонату

9 Для знезараження використаного перев'язувального матеріалу може бути застосований:

- а) 6% розчин перекису водню (+)
- б) 3% розчин хлораміну (+)
- в) 10% розчин хлорного вапна
- г) 1% розчин перекису водню із 0,5% миючим засобом
- д) 1% спиртовий розчин діамантового зеленого

10 Для генерального прибирання в перев'язувальній може бути застосований:

- а) розчин хлораміну 1% (+)
- б) 10% розчин хлорного вапна
- в) 1% спиртовий розчин діамантового зеленого
- г) 6% розчин перекису водню з 0,5% миючим засобом (+)
- д) 1% розчин перекису водню із 0,5% миючим засобом

11 Для хворого з анаеробною хірургічною інфекцією необхідно:

- а) застосувати заходи по профілактиці розповсюдження анаеробної інфекції (+)
- б) помістити хворого в загальну палату до інших хворих

- в) застосувати загальні заходи по профілактиці внутрішньолікарняної інфекції
- г) виділити окрему палату (+)
- д) щоденно застосовувати гіпотермію вогнищ ураження

12 Генеральне прибирання виконується в перев'язувальній:

- а) кожен день наприкінці робочого дня
- б) один раз на тиждень в плановому порядку (+)
- в) двічі на тиждень
- г) позапланово після втручання у хворого з анаеробною хірургічною інфекцією (+)
- д) один раз на місяць в плановому порядку

13 В чистій перев'язувальній можуть виконуватись:

- а) перев'язка хворого з післяопераційною раною після розкриття гострого парапроктиту
- б) перев'язка хворого з чистою післяопераційною раною (+)
- в) перев'язка хворого з післяопераційною раною, в якій розвинувся інфекційний процес
- г) перев'язка хворого з гастростомою (+)
- д) перев'язка хворого з колостомою

14 В гнійній перев'язувальній можуть бути виконані:

- а) очисна клізма
- б) перев'язка післяопераційної рани після розкриття гострого маститу (+)
- в) діагностична пункція запального інфільтрату (+)
- г) промивання шлунку
- д) гіпербарична оксигенація

15 В перев'язувальній не виконуються:

- а) перев'язка хворого з пролежнем
- б) сифонна клізма (+)
- в) первинна хірургічна обробка випадкової рани
- г) хірургічна обробка інфікованої рани
- д) внутрішньовенна інфузія кровозамінників (+)

6. Ситуаційні задачі для перевірки рівня знань

1 В гнійній перев'язувальній виконане оперативне втручання з приводу гострого парапроктиту, під час виконання якого хірургами запідозрена наявність анаеробної інфекції у вогнищі ураження. Яким чином має бути підготовлена перев'язувальна для подальших перев'язок у хворих відділення?

Відповідь: у перев'язувальній має бути виконане позапланове генеральне прибирання.

2 В палаті виконано перев'язку хворому після операції з приводу газової гангрени. Які дії мають бути виконані із застосованими інструментами під час даної перев'язки?

Відповідь: всі інструменти, що були застосовані дезінфікують в 6% розчині перекису водню з 0,5% миючим засобом протягом 1 години, потім вони піддаються звичайній передопераційній очистці і стерилізуються відповідним методом.

3 Хворому з анаеробною хірургічною інфекцією виконано перев'язку. Що має бути зроблено із перев'язувальним матеріалом, який був використаний у даного пацієнта?

Відповідь: перев'язувальний матеріал збирають у спеціально виділений для цього бікс, стерилізують в автоклаві і знищують шляхом спалювання.

4 Протягом робочого дня в перев'язувальній проводилось збирання використаного перев'язочного матеріалу у закритий бак з 3% розчином хлораміну. Що має зробити персонал в подальшому із цим матеріалом?

Відповідь: перев'язувальний матеріал після знезараження виноситься на смітник

5 Під час перев'язки хворого після розкриття післяін'єкційного абсцесу сідниці медична сестра рукою, на якій надягнута рукавичка, з порожнини рани видалила тампон, що просяк гнійно-геморагічним вмістом. Яку помилку допустила медична сестра? Який метод роботи застосовується під час проведення перев'язок?

Відповідь: медична сестра повинна користуватись під час перев'язок тільки відповідним інструментом і не повинна торкатись рани та її вмісту руками; такий метод роботи називається аподактильним.

6 День потому хворому з газовою гангrenoю було виконане оперативне втручання. Хворий знаходиться в окремій палаті. Де йому повинна виконуватись перев'язка?

Відповідь: перев'язка повинна виконуватись в палаті.

7 В перев'язувальній виконуються перев'язки протягом останніх 6 годин. Що має зробити перев'язочна медсестра перед тим як запросити до перев'язочної наступного пацієнта?

Відповідь: перев'язочна медична сестра повинна перекрити стерильний стіл на наступні 6 годин роботи.

8 Перев'язувальна медична сестра має накривати стерильний стіл. Скільки стерильних простирадл необхідно використати для виконання даної процедури?

Відповідь: для накривання стерильного столу необхідно застосувати 3 стерильних простирадла.

9 Під час накривання стерильного столу в перев'язувальній застосовують 3 стерильні простирадла. Скільки шарів необхідно створити з простирадл під час виконання даної процедури?

Відповідь: за допомогою 3 стерильних простирадл утворюють 8 шарів – 4 знизу і 4 зверху.

10 Медична сестра гнійної перев'язувальної закінчила свою робочу зміну і залишила відділення. Після останнього накривання стерильного столу пройшло 7 годин. В перев'язочній має відбутись оперативне втручання хворому, що поступив в ургентному порядку, з приводу флегмони стегна. Як має поступити в такому випадку чергова зміна медичних сестер?

Відповідь: черговою зміною медичних сестер перед даним втручанням має бути виконане перестилання стерильного столу в перев'язочній.

11 В чистій перев'язувальній має бути виконана перев'язка хворих із гастростомою, чистою післяопераційною раною, пункція колінного суглобу. В якій послідовності мають бути виконані дані маніпуляції?

Відповідь: на початку виконується пункція суглобу, потім перев'язка чистої післяопераційної рани, наприкінці – гастростоми.

12 На початку робочого дня медична сестра в першу чергу запросила в чисту перев'язувальну хворого з раною, що гранулює і гоїться вторинним натягом. Яку помилку допустила медична сестра?

Відповідь: даний пацієнт має бути перев'язаний після виконання перев'язок пацієнтам з післяопераційними ранами, що мають шви і не мають ознак розвитку інфекційного процесу.

13 На початку робочого дня медична сестра запросила в гнійну перев'язочну хворого із колостомою. Яку помилку допустила медична сестра?

Відповідь: хворий із колостомою в гнійній перев'язочній має бути перев'язаним в останню чергу.

14 Під час перев'язки в лоток був зібраний використаний перев'язувальний матеріал, забруднений виділеннями з рани. Що необхідно зробити з цим матеріалом?

Відповідь: використаний перев'язувальний матеріал необхідно для знезараження помістити у бак з дезрозчином.

15 Під час виконання перев'язки відбулося забруднення клейонки перев'язочного столу. Що потрібно зробити перш ніж приступити до наступної перев'язки?

Відповідь: клейонка має бути оброблена двічі дезрозчином.